

Pomembna opozorila

Zaradi boljše čitljivosti opuščamo posamično uporabo oznake v ženskem in moškem spolu. V kolikor se uporabijo oznake v srednjem ali moškem spolu, so pod tem vsakokratno mišljene ženske in moške osebe.

Zaradi varnostnih kontrol lahko pride do zastojev pri vstopanju v sodno stavbo. Prosimo, da to upoštevate pri vašem načrtovanju poti.

V sodiščih eventualno niso vsi prostori dostopni brez ovir. V primeru, da potrebujete dostop brez ovir, vas prosimo, da se pred narokom pri sodišču pozanimате o lokalnih možnostih dostopa.

1. Kot priča izpolnjujete pomembno državljansko nalogo. S svojo izjavo lahko v velikem obsegu prispevate k odločitvi sodišča. Tudi če menite, da nimate veliko izjaviti, je vaša prisotnost pomembna za ugotavljanje resnice. Če imate na voljo evidence in drugo dokumentacijo, ki vam olajša odgovore v zvezi z dokazi, jih, prosimo, prinesite na narok. Vaša prisotnost je potrebna tudi takrat, če ste v tej zadevi že podali izjavo.

Nadaljnje informacije boste našli v informacijah za priče »Iščemo priče!«, ki si jih lahko naložite s spleta na naslovu <http://www.mj.niedersachsen.de>.

2. Priči, ki se brez zadostnega opravičila ne udeleži naroka, se naložijo stroški, ki jih je povzročila zaradi izostanka. Poleg tega se ji lahko naloži denarna kazen v višini 1.000 evrov in v primeru, da ta znesek ne more biti izterjan, disciplinski pripor do šest tednov. V posebnih okoliščinah se ji lahko odredi tudi prisilna privedba.
3. Opravičilo za odsotnost priče zadošča le, če se naroka ne more udeležiti zaradi pomembnega razloga (npr. zaradi resne bolezni). Če menite, da se naroka ne morete udeležiti iz takšnega pomembnega razloga, nam to takoj sporočite in navedite razlog zadržanosti. Razlog za izostanek je treba dokazati z zdravniškim ali drugim potrdilom. **Potrdilo o nezmožnosti za delo ne zadošča.** Iz zdravniškega potrdila mora izhajati, da **ne morete sodelovati na obravnavi in da niste sposobni za potovanje.** Sodišče bo vaše navedbe nato preverilo. Če ne prejmete drugačnega obvestila, velja to vabilo.
4. Prosimo, da nam **takoj** po prejemu vabila sporočite, ali obstajajo okoliščine, zaradi katerih vaš prihod povzroča **posebej visoke stroške**. Za takšen primer bi lahko šlo, če se zaradi udeležbe na naroku ne morete udeležiti dokončno rezerviranega potovanja ali bi vam zaradi stornacije nastali visoki stroški. Če vam zaradi samostojne dejavnosti nastanejo stroški zastopanja ali pride do večdnevnega izpada dohodka, te okoliščine prav tako **takoj** sporočite sodišču in priložite ustrezne dokumente.
5. **Prosimo, da nam tudi takoj sporočite, ali nameravate na pot na obravnavo iz drugega kraja, kot je naveden v vabilu, ker ste sicer lahko v slabšem položaju glede izračuna vašega nadomestila.**
6. Prav tako nam takoj sporočite morebitne spremembe vašega naslova, da ste lahko ves čas dosegljivi.
7. Na zahtevo boste prejeli nadomestilo za izpad dohodka, za stroške vodenja gospodinjstva, za izgubljeni čas in stroške ter povračilo izdatkov za potne stroške in druge izdatke v okviru Zakona o plačilih in povračilih v sodstvu.

Vaš zahtevek za nadomestilo ugasne, če ga ne uveljavite v **treh mesecih** po zaključku izjave kot priča, in sicer ustno ali pisno v pisarni sodišča, ki je navedeno v vabilu. Če se

vaša udeležba predčasno konča, začne rok teči, ko ste obveščeni o zaključku. Če ste bili v enem sodnem postopku vabljeni večkrat, je za začetek vseh rokov merodajen zadnji poziv v tem sodnem postopku.

8. Višino izpada dohodka je treba dokazati z dokazili. Delojemalci morajo predložiti potrdilo delodajalca o rednem bruto zaslužku (tudi če prejemajo mesečno plačo), o številu rednih dnevni delovnih ur, o času dnevnega začetka dela in zaključka dela ter o tem, ali se izpad dohodka nanaša samo na delovni čas, zamujen zaradi udeležbe na naroku, ali tudi na čas pred in po tem. Formular za ustrezno potrdilo je priložen.

Samostojni podjetniki, izvajalci svobodnega poklica itn. morajo predložiti ustrezno dokumentacijo (npr. račun o stroških potrebnega zastopanja v podjetju, obrtno dovoljenje, kartico obrtnika).

Povrne se izgubljeni bruto redni dohodek, vključno s prispevki za socialno zavarovanje, ki jih nosi delodajalec za celoten čas prisotnosti, vendar ne za več kot deset ur dnevno in največ po 21 evrov na uro.

9. Stroške vam povrnemo le, če jih dokažete z računi (npr. vozovnice uporabljenih javnih prometnih sredstev, računi o izdatkih za varstvo malih otrok).

Pri uporabi javnih, rednih prevoznih sredstev se vam povrnejo dejansko nastali stroški po zakonskih določilih.

Pri uporabi lastnega ali v brezplačno uporabo prepuščenega motornega vozila se vam povrne 0,25 evra za vsak prevoženi kilometer s pribitkom gotovinskih izdatkov (zlasti parkirnine). Pri uporabi drugih motornih vozil vam povrnemo dejansko nastale stroške do višine stroškov uporabe lastnega motornega vozila vključno z gotovinskimi izdatki.

Višji prevozni stroški se vam povrnejo, če s tem prihranite dodatne zneske povračila ali če so potrebni zaradi posebnih okoliščin.

Stroški, ki bi se jim bilo mogoče izogniti, se ne povrnejo.

10. Če vam bodo predvidoma nastali znatni potni stroški ali drugi izdatki, se vam lahko na vlogo odobri akontacija povračila potnih stroškov.

To vlogo lahko vložite na sodišču, navedenem v glavi dokumenta, v nujnih primerih pa tudi na okrajnem sodišču, pristojnem za vaš kraj bivanja. Prosimo, da vlogo predložite takoj po prejemu tega vabila.

11. Pri nekaterih sodiščih obstaja možnost svetovanja za priče pred in med zaslišanjem. Ker tega ne nudi vsako sodišče, vam priporočamo, da se pri sodišču, navedenem v vabilu, pozanimате, ali je takšna podpora na voljo.

Navodila za oškodovance in/ali stranske tožnike:

Za oškodovance v zadevah z denarno globo veljajo le naslednje točke 13, 18 in 19.

12. Oškodovancem se – če se nanje nanaša – na zahtevo sporočijo ustavitve postopka, kraj in trenutek glavne obravnave ter obdolžitve zoper obtoženca in izhod sodnega postopka. Oškodovanci lahko zlasti predlagajo, da se jim sporoči, ali je bilo obsojencu izrečeno navodilo, da z oškodovancem ne vzpostavi stika ali se ne družijo z njim. Če oškodovanec ne obvlada nemško, se mu lahko na zahtevo posreduje kraj in trenutek glavne obravnave v jeziku, ki ga razume.

Nadalje se oškodovancu na zahtevo sporoči, ali so zoper obdolženca ali obsojenca odrejeni ali zaključeni ukrepi odvzema prostosti ali prvič oziroma ponovno odobrena milejša izvršba ali dopust, če je izkazan upravičen interes in temu ne nasprotuje upravičen interes zadevne osebe (406d. člen Zakona o kazenskem postopku (StPO)). V zakonsko določenih izjemnih primerih upravičenega interesa ni potrebno izkazati. Poleg tega se oškodovancu na zahtevo tudi sporoči, ali se je obdolženec ali obsojenec izognil ukrepu odvzema prostosti s pobegom in kateri ukrepi za zaščito oškodovanca so bili zato posebej sprejeti.

Prosimo, upoštevajte, da sporočil morda ne boste prejeli, če jih ni mogoče dostaviti na naveden naslov.

Če je oškodovanec za podporo izbral odvetnika, če je bil ta dodeljen ali oškodovanca zastopa odvetnik, se sporočila posredujejo njemu.

13. V primeru upravičenega interesa ima oškodovanec pravico, da prek odvetnika vpogleda v spis ali pridobi določene prepise iz spisa ter si ogleda uradno shranjena dokazna sredstva, če temu ne nasprotujejo upravičeni interesi obdolženca ali drugih oseb (406e. člen Zakona o kazenskem postopku (StPO)).

14. Oškodovanec ima pravico, da za podporo na lastne stroške vključi odvetnika, ki je prisoten na zaslišanju in lahko za oškodovanca izvaja določene pravice.

Prav tako je lahko na zaslišanju oškodovanca kot priče na njegovo zahtevo povabljena njegova zaupna oseba, razen če bi bil s tem ogrožen namen preiskave (406f. člen Zakona o kazenskem postopku (StPO)).

15. Po 395. členu Zakona o kazenskem postopku (StPO) o dodatni stranski tožbi lahko pooblaščenec s stransko tožbo pred vložitvijo javne tožbe in brez izjave o dodatku stranske tožbe vključijo odvetnika za podporo ali zastopanje. Upravičeni so do prisotnosti na glavni obravnavi, tudi če naj bi bili zaslišani kot priče. Tudi odvetnik pooblaščenca za stransko tožbo je upravičen do prisotnosti na glavni obravnavi.

16. **Pooblastila oškodovanca izven kazenskega postopka (406j. člen Zakona o kazenskem postopku (StPO)):**

a) V primeru premoženjskopravnega zahtevka, ki izvira iz kaznivega dejanja, ga lahko oškodovanec v kazenskem postopku zoper obdolženo osebo uveljavlja po 403. do 406c. členu Zakona o kazenskem postopku (StPO) in 81. členu Zakona o sodišču za mladoletnike (JGG), če sodi v pristojnost rednih sodišč in se še ni uveljavljal po civilnopравни poti. Ustrezni zahtevek lahko vložite pisno ali ustno na zapisnik pooblaščenca za listine, v glavni obravnavi pa tudi ustno do začetka zaključnih izjav. V njem mora biti naveden vzrok in predmet zahtevka, vsebovati pa mora tudi dokazna sredstva. Na zahtevo se lahko oškodovancu za vključitev odvetniške podpore odobri pravna pomoč.

b) Poleg tega lahko oškodovanec po

- Zakonu o zaščiti pred nasiljem predlaga izdajo uredb zoper obdolžence,
- po Zakonu o nadomestilih za žrtve uveljavlja pravice do preskrbe in
- po državnih ali deželnih upravnih predpisih uveljavlja morebitne odškodninske zahtevke.

c) Oškodovanec lahko prejme tudi podporo in pomoč s strani ustanov za pomoč žrtvam, na primer

- v obliki svetovanja,
- z organizacijo ali posredovanjem bivališča v varovalni ustanovi ali
- s posredovanjem terapevtskih ponudb, kot je medicinska ali psihološka pomoč ali druge razpoložljive ponudbe pomoči na psihosocialnem področju.

17. **Pooblastila oškodovanca izven kazenskega postopka (406j. člen Zakona o kazenskem postopku (StPO)):**

a) Pod pogoji 395. in 396. člena Zakona o kazenskem postopku (StPO) ali tretjega odstavka 80. člena Zakona o sodišču za mladoletnike (JGG) se lahko oškodovanec pridruži javni tožbi kot stranski tožnik in pri tem

- po 397a. členu Zakona o kazenskem postopku (StPO) predlaga dodelitev odvetnika kot pomočnika ali pravno pomoč za njegovo vključitev in
- po tretjem odstavku 397. člena Zakona o kazenskem postopku (StPO) in po 185. in 187. členu Zakona o sodnem sistemu (GVG) uveljavlja pravico do tolmačenja in prevajanja v kazenskem postopku.

b) Nadalje lahko oškodovanec

- uveljavlja premoženjskopravne zahtevke, ki izvirajo iz kaznivega dejanja, po 403. do 406c. členu Zakona o kazenskem postopku (StPO) in 81. členu Zakona o sodišču za mladoletnike (JGG) v kazenskem postopku,
- uveljavlja zahtevke za nadomestilo po Zakonu o plačilih in povračilih v sodstvu, če je zaslišan kot priča s strani državnega tožilstva ali sodišča,
- po 155a. členu Zakona o kazenskem postopku (StPO) doseže popravo škode ali krivice v postopku poravnave med storilcem in žrtvijo ter
- po 158. členu Zakona o kazenskem postopku (StPO) prijavi kaznivo dejanje ali predlaga kaznovalni nalog.

Že odobreni stranski tožniki lahko pod predpostavkami 397a. člena Zakona o kazenskem postopku (StPO) predlagajo dodelitev odvetnika za stransko tožbo.

Oškodovanci lahko prejmejo podporo in pomoč tudi v ustanovi za pomoč žrtvam. Tam prejmejo tudi informacije o psihosocialni podpori v postopku.

18. V deželi Spodnja Saška (Niedersachsen) so žrtvam kaznivih dejanj med drugim na voljo služba v fundaciji za pomoč žrtvam Spodnje Saške, Stiftung Opferhilfe Niedersachsen.

Službe za pomoč žrtvam nudijo konkretno naslednje storitve: psihosocialna oskrba in svetovanje, posredovanje nadaljnjih ponudb pomoči in svetovanja, spremstvo na termine na sodiščih, uradnih organih, pri odvetnikih in zdravnikih ter podpora pri vlogah. Poleg tega žrtve prejmejo informacije o finančni pomoči in pravicah.

Službe za pomoč žrtvam so na voljo v naslednjih mestih:

Aurich, Braunschweig, Bückeburg, Göttingen, Hannover, Hildesheim, Lüneburg, Oldenburg, Osnabrück, Stade in Verden. Službo v vaši bližini z naslovom, kontaktno osebo in uradnimi urami najdete na povezavi www.opferhilfe.niedersachsen.de.

Fundacija za pomoč žrtvam Spodnje Saške, Stiftung Opferhilfe Niedersachsen, tesno sodeluje z deželno službo društva WEISSER RING e.V. za Spodnjo Saško (www.weißer-ring.de). Poleg tega na regionalni ravni deluje mnogo drugih ustanov za pomoč žrtvam.

19. Nadaljnje informacije so na voljo tudi v posebni brošuri Zveznega ministrstva – Opferfibel, ki si jo lahko naložite na povezavi <http://www.bmjbv.de/opferschutz>.
20. Za celoten kazenski postopek lahko zahtevate brezplačno vključitev tolmača, če oškodovanec ne zna nemško ali je slušno ali govorno prizadet. Poleg tega lahko zahtevate pisni prevod odredb za odvzem prostosti in obtožnic, kaznovalnih nalogov in nepravnomočnih sodb.